

PREDLOG OSNOVE

ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA IZMEĐU EVROPSKE UNIJE I CRNE GORE O UČEŠĆU CRNE GORE U PROGRAMU UNIJE „FISCALIS 2020“

I USTAVNI OSNOV ZA ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma je član 15 stav 1 Ustava Crne Gore , prema kom Crna Gora na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i član 100 stav 1 tačka 4 kojim je data nadležnost Vladi Crne Gore da zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA EVROPSKOM UNIJOM

Odnosi između Crne Gore i EU u Procesu stabilizacije i pridruživanja (PSP) uspostavljeni su jula 2001. Na Solunskom samitu 2003. potvrđena je evropska perspektiva država Zapadnog Balkana, a u julu iste godine uspostavljen je Unaprijeđeni stalni dijalog kao forma redovnih konsultacija Crne Gore i EU.

Nakon referenduma o nezavisnosti Crne Gore i proglašenja nezavisnosti u crnogorskoj Skupštini, Savjet EU izjavio je da će dalje razvijati odnose sa Crnom Gorom kao nezavisnom i suverenom državom. Uslijedila su bilateralna priznanja nezavisne Crne Gore država članica EU. Crna Gora je 15. decembra 2008. podnijela zahtjev za članstvo u Evropskoj uniji. Nakon okončane ratifikacije u svim državama članicama EU, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) sa Crnom Gorom je stupio na snagu 1. maja 2010. Dana 26. juna 2012. godine Evropski savjet za opšte poslove u Luksemburgu je odlučio da preporuči započinjanje pristupnih pregovora između Crne Gore i EU Evropskoj komisiji i isti su zvanično otpočeli 29. juna 2012. godine.

III RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE ZAKLJUČIVANJE UGOVORA

Potpisivanje Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u programu Unije „FISCALIS 2020“ predstavlja uslov za učešće Crne Gore u programu „FISCALIS 2020“.

„FISCALIS 2020“ predstavlja nastavak „Fiscalis 2013“ programa, koji je pokrenut Odlukom 1482/2007/EC Evropskog Parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2007. godine o osnivanju Programa Zajednice za unapređenje funkcionisanja sistema oporezivanja na internom tržištu, kojom je prestala da važi Odluka br 2235/2002/EC. Prijedlog o uvođenju Fiscalis 2020 programa donijet je 29. avgusta 2012. godine od strane Evropske Komisije, a u cilju nastavka aktivnosti u ovoj oblasti. Odlukom EU br. 1286/2013 ustanovljen je akcioni program za poreske

službe u Evropskoj uniji za period 2014-2020 (Program „FISCALIS 2020“) čime je prestala da važi Odluka b 1482/2007 kojom je prestao da važi predhodni Program „Fiscalis 2013“.

U cilju pružanja podrške procesu pristupanja i pridruživanja, Program „FISCALIS 2020“ otvoren je za učešće zemljama u procesu pristupanja, zemljama kandidatima i zemljama potencijalnim kandidatima pod određenim uslovima. Uslovi su navedeni u sporazumu o učešću u Programu koji određena država koja nije članica EU zaključuje sa Evropskom unijom.

„FISCALIS 2020“ je namijenjen za podsticanje saradnje između poreskih uprava zemalja članica, kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU, s ciljem povećanja efikasnosti u radu i boljeg funkcionisanja na Internom tržištu. Program omogućava lakše povezivanje, zajedničke aktivnosti i obuke poreskih službenika, kroz seminare, radionice, studijske posjete, zajedničke kontrole i projektne grupe. Programom se finansira i nadgradnja IT sistema za lakšu razmjenu informacija između poreskih uprava, kao i za bolju komunikaciju sa poreskim obveznicima.

Specifični ciljevi Programa „FISCALIS 2020“ su:

- efikasnija borba protiv poreskih prevara, a naročito „PDV karusel prevara“,
- kontinuirano unapređenje administrativnih procedura i prakse za funkcionisanje uprava i poreskih uprava u okviru EU,
- bolja razmjena informacija između poreskih uprava kroz projekte trans-evropskih IT sistema.

Legislativa vezana za oblast borbe protiv poreskih prevara i administrativne saradnja poreskih uprava regulisana je u više pravnih akata EU, s kojima je potrebno uskladiti i nacionalnu legislativu u okviru rada na pregovaračkom poglavlju 16 – Oporezivanje. Uzajamna saradnja Poreske uprave u oblasti direktnih poreza omogućena je Direktivom Savjeta 2011/16/EU, dok je uzajamna pomoć pri naplati poreza, akciza i drugih mjera predviđena Direktivom Savjeta 2010/24/EU i Regulativom o implementaciji 1189/2011. Administrativna saradnja u oblasti PDV-a omogućena je Regulativom Savjeta 218/92/EC, kojom je predviđeno kreiranje sistema za kontrolu PDV kod transakcija unutar Zajednice (*VIES – VAT Information Exchange System*), dok je administrativna saradnja i borba protiv prevara u oblasti poreza na dodatu vrijednost predviđena Regulativom Savjeta br 904/2010.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI ODNOSNO BITNI ELEMENTI KOJE SPORAZUM SADRŽI

Sporazumom se definiše pravni osnov za učešće Crne Gore u Programu Unije „FISCALIS 2020“. Osnov za zaključivanje Sporazuma između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu Fiscalis 2020 predstavljaju odredbe Protokola 8 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane i Republike Crne Gore, sa druge strane. Ovim protokolom uspostavljaju se opšti principi za učešće Crne Gore u programima zajednice. Ovim sporazumom se u aneksima I i II utvrđuju pravila o finansijskom doprinosu Crne Gore za Program „FISCALIS 2020“, kao i finansijskoj kontroli, povraćaju sredstava i druge mjere borbe protiv prevara

V PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA IZVRŠAVANJE SPORAZUMA

Pravila finansijskog učešća Crne Gore utvrđena su Aneksom I Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u programu Unije „FISCALIS 2020”. U skladu sa odredbama Protokola 8 o opštim principima učešća Crne Gore u programima Evropske zajednice Crna Gora će u narednom periodu u okviru procesa pripreme za korišćenje Instrumenta predpristupne pomoći 2014-2020 (IPAI) definisati iznos sredstava koji će biti namijenjeni refundaciji dijela finansijskog doprinosa za učešće u Programima Unije.

Program je počeo 1. januara 2014, a završava se 31. decembra 2020. Program „FISCALIS 2020” će trajati 7 godina, u skladu sa višegodišnjim finansijskim okvirom.

VI IZMJENA VAŽEĆIH ILI DONOŠENJE NOVIH PROPISA

Zaključivanje navedenog međunarodnog sporazuma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

VII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE

Ovaj Sporazum će biti usaglašen diplomatskim putem, o čemu će se starati Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija.

Prilog: Nacrt sporazuma

UGOVOR

između Evropske unije i Crne Gore

o učešću Crne Gore u programu Unije „Fiscalis 2020“

SPORAZUM
između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u programu Unije
„Fiscalis 2020“

EVROPSKA KOMISIJA, u daljem tekstu Komisija, u ime Evropske unije,
S jedne strane i

CRNA GORA,
S druge strane

S obzirom na to da je:

- (1) Okvirni Sporazum zaključen 2. juna 2005. godine između Evropske zajednice i Srbije i Crne Gore, kojim se uspostavljaju opšti principi učešća Srbije i Crne Gore u programima Zajednice.¹
- (2) Odluka Savjeta i Komisije od 29. marta 2010.² godine o zaključivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih Država članica, s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane, i član 132 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih Država članica, s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane, navodi konkretne rokove i uslove, uključujući finansijski doprinos, u vezi sa učešćem Crne Gore u svakom konkretnom programu koji će utvrditi Komisija i Crna Gora.
- (3) U skladu sa članom 1 (b) Protokola 8 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju o opštim principima za učešće Crne Gore u Programima Zajednice, Crnoj Gori dozvoljeno da učestvuje u Programima Unije koji su uspostavljeni ili obnovljeni nakon stupanja na snagu Okvirnog Sporazuma i koji sadrže uvodnu klauzulu za učešće Crne Gore.
- (4) Program „Fiscalis 2020“ uspostavljen Regulativom (EU) No 1286/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta.³
- (5) U skladu sa tačkom (a) člana 3 (2) Regulative No 1286/2013, program „Fiscalis 2020“ otvoren za učešće državama koje pristupaju, državama kandidatima i potencijalnim kandidatima koje imaju koristi od pretpristupne strategije, u skladu sa odredbama koje će utvrditi te države nakon uspostavljanja Okvirnih sporazma koji se odnose na njihovo učešće u Programima Unije.
- (6) Crna Gora iskazala želju da učestvuje u programu „Fiscalis 2020“ i da je pregovarala sa Komisijom o sporazumu o konkretnim uslovima, uključujući finansijski doprinos, za svoje učešće u programu,

DOGOVORENO JE KAKO SLIJEDI:

ČLAN 1

¹ OJ L 192, 22.07.2005, str. 29

² Odluka Savjeta i Komisije od 29. marta 2010. o zaključivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih Zajednica i njihovih Država članica, s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane (OJ L 108, 29.04.2010, str. 1).

³ OJ L 347, 20.12.2013, str. 25

Program

Crna Gora će učestvovati u programu „Fiscalis 2020“ (u daljem tekstu Program),

- (a) U skladu sa uslovima koji su navedeni u Protokolu 8 uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju koji je zaključen 29. marta 2010. godine između Evropskih zajednica i njihovih Država članica, s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane, o opštim principima za učešće Crne Gore u Programima Zajednice, i
- (b) U skladu sa uslovima iz članova 2-4 ovog Sporazuma.

ČLAN 2

Uslovi za učešće u Programu

- (1) Crna Gora će učestvovati u programskim aktivnostima u skladu sa ciljevima, kriterijumima, procedurama i rokovima koji su navedeni u Regulativi (EU) br. 1286/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta.
- (2) Crna Gora će učestvovati u aktivnostima Programa u skladu sa sljedećim uslovima i vremenskim planom:
 - (a) Učešće u aktivnostima koje su navedene u tački (a) člana 7 (1) Regulative No 1286/2013, osim ako priroda ili sadržaj aktivnosti ne spriječava učešće Crne Gore.
 - (b) Pod uslovom da postoje relevantni zakonski uslovi, učešće u aktivnostima izgradnje evropskih informacionih sistema kako je to navedeno u tački (b) člana 7 (1) Regulative No 1286/2013. Učešće u aktivnostima će početi na datum koji su dogovorile obje strane na nivou upravljanja Programom.
- (3) Uslovi za dostavljanje, procjenu i izbor prijava i za sprovođenje radnji od strane kvalifikovanih institucija, organizacija i pojedinaca iz Crne Gore će biti isti kao i za kvalifikovane institucije, organizacije i pojedince iz država članica Evropske unije.
- (4) Crna Gora će svake godine plaćati finansijski doprinos Opštem budžetu Evropske unije u skladu sa članom 3.
- (5) Finansijski doprinos Crne Gore se svake godine dodaje iznosu u Opštem budžetu Evropske unije koji je namjenski određen za razdjel angažovanih sredstava za ispunjavanje finansijskih obaveza za različite mjere koje su neophodne za izvršenje, upravljanje i funkcionisanje programa.
- (6) Za procedure koje se odnose na zahtjeve, ugovore i izvještaje, kao i za druge administrativne aspekte Programa koristiće se jedan od zvaničnih jezika Evropske unije.

ČLAN 3

Finansijski doprinos

Pravila o finansijskom doprinosu Crne Gore su data u Aneksu I.

Pravila o finansijskoj kontroli, povraćaju sredstava i mjerama borbe protiv prevara su data u Aneksu II.

ČLAN 4

Izvještavanje i evaluacija

Komisija će, u partnerstvu sa Crnom Gorom, vršiti stalni monitoring učešća Crne Gore u Programu. Ova odredba ne utiče na odgovornosti Komisije i Evropskog revizorskog suda u vezi sa monitoringom i evaluacijom Programa.

Crna Gora će dostaviti Komisiji relevantne izvještaje i učestvovaće u drugim konkretnim aktivnostima utvrđenim od strane Evropske komisije u tom kontekstu.

ČLAN 5

Završne odredbe

Ovaj Sporazum se primjenjuje tokom trajanja Programa. Ukoliko Evropska unija produži njegovo trajanje bez bilo kakvih značajnih promjena u okviru Programa, i ovaj Sporazum se shodno i automatski produžava, osim ako se Strana ne odrekne istog u roku od jednog mjeseca nakon stupanja na snagu pravnog akta kojim se produžava Program.

Sljedeće stavke će nastaviti da traju i nakon raskida Sporazuma:

- (a) projekti i aktivnosti koje su u toku u vrijeme raskida do njihovog završetka u skladu sa uslovima koji su navedeni u ovom Sporazumu,
- (b) ugovorni aranžmani koji se odnose na te projekte i aktivnosti, i
- (c) odredbe Aneksa II.

Aneksi čine sastavi dio ovog Sporazuma.

Ovaj Sporazum se može izmijeniti samo u pisanoj formi uz obostranu saglasnost Strana.

Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kada Crna Gora obavijesti Komisiju da su ispunjeni njeni unutrašnji pravni uslovi za stupanje na snagu ovog Sporazuma.

Ovaj Sporazum se primjenjuje od 1. januara 2015. godine.

Sačinjeno u dana

Sačinjeno u Briselu dana 1. jula
2014. godine

Za Crnu Goru
[ime]
Ministar [naziv ministarstva]
Crne Gore

Za Komisiju
U ime Evropske unije
Heinz Zourek
Generalni direktor
Za oporezivanje i carinsku uniju

ANEKS I UZ SPORAZUM

Pravila o finansijskom doprinosu Crne Gore za Fiscalis 2020

1. Finansijski doprinos koji Crna Gora plaća Opštem budžetu Evropske unije će biti kako slijedi:
 - a) za aktivnosti navedene u tački (a) člana 2 (2) ovog Sporazuma, sljedeći iznosi:
 - 20.000 EUR za 2015. godinu,
 - 25.000 EUR za 2016. godinu,
 - 30.000 EUR za 2017. godinu,
 - 35.000 EUR za 2018. godinu,
 - 40.000 EUR za 2019. godinu,
 - 45.000 EUR za 2020. godinu,
 - b) za aktivnosti koje su navedene u tački (b) člana 2 (2) ovog Sporazuma, godišnji iznos od 120.000 EUR, od godine u kojoj Crna Gora koristi CCN/CSI⁴ za potrebe povezanih aktivnosti.
2. Doprinos Crne Gore će pokrivati troškove koji se odnose na:
 - a) učešće zvaničnika poreske administracije Crne Gore u aktivnostima Programa pod tačkom (a) člana 2 (2) ovog Sporazuma;
 - b) učešće Crne Gore u aktivnostima pod tačkom (b) člana 2 (2) ovog Sporazuma.
3. Komisija će nadokanditi putne troškove i troškove boravka⁵ koje su imali predstavnici i stručnjaci Crne Gore prilikom učestvovanja kao posmatrači:
 - u komisijama iz člana 15 Regulative kojom se usvaja program, ili
 - na drugim sastancima koji su povezani sa implementacijom Programa.

Nadoknada će biti pod istim uslovima i u skladu sa procedurama koje su na snazi za predstavnike Država članica Evropske unije.
4. Regulativa (EU, Euratom) br. 966/2012 Evrospkog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2012.⁶ godine o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opšti budžet Unije se primjenjuje na upravljanje doprinosom Crne Gore.

⁴ CCN/CSI: „Zajednička komunikaciona mreža/zajednički interfejs sistema“, kako je navedeno u Aneksu Regulative No 1286/2013.

⁵ Prim prev: subsistence costs – troškovi smještaja i ishrane

⁶ OJ L 298, 26.10.2012, str. 1

5. Kada ovaj Sporazum stupi na snagu i na početku svake naredne budžetske godine, Komisija će poslati Crnoj Gori poziv za uplatu sredstava (*call for funds*) koji odgovara njenom finansijskom doprinosu.
6. Doprinos se plaća u eurima na račun Komisije iskazan u eurima.
7. Crna Gora će platiti svoj finansijski doprinos najkasnije tri mjeseca nakon datuma poziva za uplatu u skladu sa zahtjevom iz poziva za uplatu sredstava. Crna Gora će platiti zateznu kamatu na neizmireni iznos od datuma dospeljeća u slučaju kašnjenja plaćanja doprinosa. Kamatna stopa će biti stopa:
 - koju primjenjuje Evropska Centralna banka na svoje glavne operacije refinansiranja, a koja je objavljena u C seriji Službenog lista Evropske unije,
 - koja je na snazi prvog kalendarskog dana u mjesecu u kome pada rok, i
 - koja je uvećana za 3,5 procentnih poena.

Učešće Crne Gore u programima za relevantnu godinu će se suspendovati ukoliko Crna Gora ne plati u roku od 20 radnih dana nakon što je Komisija uputila zvanično pismo podsjećanja i u slučaju da rizici kašnjenje u plaćanju značajno ugrožavaju implementaciju i upravljanje Programom.

ANEKS II UZ SPORAZUM

Finansijska kontrola, povraćaj sredstava i druge mjere borbe protiv prevara

I Kontrole i mjere borbe protiv prevara od strane Unije

1. U skladu sa Finansijskim propisom koji se primjenjuju na Opšti budžet Evropske unije i sa drugim pravilima navedenim u ovom Sporazumu, ugovori i sporazumi o bespovratnim sredstvima koji budu zaključeni sa ugovaračima i korisnicima sredstava osnovanim u Crnoj Gori predviđjeće da:
 - finansijske ili druge revizije koje će se vršiti u bilo kom trenutku tokom sprovođenja ugovora ili sporazuma o bespovratnim sredstvima za period od 5 godina, počev od datuma plaćanja salda,
 - u prostorijama ugovarača i njihovih podugovarača i u prostorijama korisnika i njihovih ugovarača i podugovarača,
 - od strane zastupnika Komisije ili drugih lica kojima je Komisija dala nadležnost.
2. Zastupnici Komisije i druga lica kojima je Komisija dala nadležnost će imati pristup lokacijama, radovima, i dokumentima i svim informacijama, uključujući i one u elektronskom obliku, koje su neophodne da bi se izvršile revizije. Ovo pravo na pristup će biti definisano eksplicitno u ugovorima i sporazumima o bespovratnim sredstvima zaključenim u cilju sprovođenja instrumenata navedenih u ovom Sporazumu. Evropski revizorski sud će imati ista prava kao i Komisija.
3. Komisija/OLAF (Evropska kancelarija za borbu protiv prevara) biće ovlašćeni da vrši provjere i inspekcije na licu mjesta, na teritoriji Crne Gore, u skladu sa proceduralnim odredbama Regulative Savjeta (Euratom, EC) br. 2185/96 od 11. novembra 1996. Godine

Ove provjere i inspekcije će biti pripremljene i izvršene u saradnji sa nadležnim organima Crne Gore koje imenuju nadležni organi Crne Gore. Ovi nadležni organi će biti blagovremeno obaviješteni o predmetu, svrsi i pravnoj osnovi provjera i inspekcije, tako da mogu da pruže pomoć ukoliko je potrebna.

Ukoliko nadležni organi Crne Gore tako žele, provjere i inspekcije na licu mjesta mogu da se vrše zajedno sa njima.

U slučaju da učesnici u Programu ne prihvataju provjere i inspekcije na licu mjesta, nadležni organi Crne Gore, postupajući u skladu sa nacionalnim pravilima, pružiće inspektorima Komisije/OLAF-a neophodnu pomoć da bi izvršili svoje dužnosti.

Komisija/OLAF će prijaviti što je moguće prije nadležnim organima Crne Gore bilo koju činjenicu ili sumnju u vezi sa nepravilnostima koje evidentiraju u toku provjera ili inspekcija na licu mjesta. U svakom slučaju, Komisija/OLAF će obavijesti gore navedene organe o rezultatima tih provjera i inspekcija.

II Informacije i konsultacije

1. Za potrebe implementacije ovog Aneksa, nadležni organi Crne Gore i organi Evropske unije će vršiti redovnu razmjenu informacija i, na zahtjev jedne od Strana, obavljajući međusobne konsultacije.
2. Nadležni organi Crne Gore će odmah obavijestiti Komisiju o bilo kojoj činjenici ili sumnji o vezano za nepravilnost u vezi sa zaključivanjem i implementacijom ugovora i sporazuma o bespovratnim sredstvima zaključenih u cilju primjene instrumenata koji su predmet ovog Sporazuma.

III Administrativne mjere i kazne

Ne dovodeći u pitanje primjenu krivičnog prava Crne Gore, Komisija može da nametne administrativne mjere i kazne u skladu sa Finansijskim propisima koji se primjenjuju na opšti budžet Evropske unije.

IV Povraćaj sredstava

Komisija može donijeti odluke kojima se nameću novčane obaveze licima, koja nisu Države. Ove odluke će se izvršavati u skladu sa pravilima parničnog postupka koja su na snazi u Državi na čijoj teritoriji se izvršavaju. Crna Gora će informisati Komisiju o nacionalnom organu koji će biti imenovan za potrebe izvršenja. Komisija će zatražiti od nacionalnog organa da potvrdi autentičnost odluke prije nego se uz odluku priloži nalog za izvršenje. Nakon završetka ovih formalnosti, Komisija može izvršiti svoje odluke u skladu sa nacionalnim pravom tako što će predstaviti pitanje direktno imenovanom organu.

Zakonitost odluka Komisije podliježe kontroli od strane Suda pravde Evropske unije. Presude koje donese Sud pravde Evropske unije u skladu sa klauzulom o arbitraži u ugovoru i sporazumu o bespovratnim sredstvima u okviru ovog Sporazuma biće izvršne pod istim uslovima.

V Direktna komunikacija

Komisija će komunicirati direktno sa korisnicima i ugovaračima program Fiscalis 2020, koji su osnovani u Crnoj Gori. Oni mogu da dostavljaju direktno Komisiji sve relevantne informacije i dokumentaciju koje su dužni da dostave na osnovu instrumenata navedenih u ovom Sporazumu, drugim ugovorima i sporazumima o bespovratnim sredstvima zaključenim za njihovu implementaciju.